

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. P. Z.**, bývajúceho v B., podnikajúceho pod obchodným menom **N.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpeného Doc. JUDr. J. C., CSc., advokátom Advokátskej kancelárie C., v.o.s., so sídlom v B., proti odporcovi **P. V.**, bývajúcemu v B., IČO: X., zastúpenému Mgr. A. N., advokátkou so sídlom v B., **o zaplatenie 1 569,14 € (47 272,20 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 11 C 442/2005, o dovolaniach navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. apríla 2010 sp. zn. 2 Co 15/2010 a proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2010 sp. zn. 2 Co 84/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolania **o d m i e t a .**

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi trovy dovolacieho konania 47,51 € k rukám advokátky Mgr. A. N., so sídlom v B., do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ sa návrhom domáhal zaplatenia 628 522,20 Sk titulom plnenia zo zmluvy o nájme nebytových priestorov, ktorá suma predstavuje nezaplatené nájomné do 31. decembra 2004, refakturované telefónne poplatky, poplatky za odber elektrickej energie, vody a plynu, ktoré bol povinný odporca platiť podľa nájomnej zmluvy z 12. decembra 1999 uzavretej na dobu určitú.

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 21. októbra 2009 č.k. 11 C 442/2005-184 návrh v časti o zaplatenie sumy 47 272,20 Sk s príslušenstvom zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie na strane odporcu. Rozhodol tak po zistení, že v čase podania žaloby (24. marca 2005) odporca P. V. už nepodnikal, živnostenské oprávnenie mu zaniklo, ktorú skutočnosť navrhovateľ mal možnosť overiť si v živnostenskom registri. Zánik podnikateľského oprávnenia odporcu ako aj faktické užívanie nebytových priestorov novým subjektom v období január 2001 až marec 2003 nebolo medzi účastníkmi sporné. Keďže odporca označený v žalobe (P. V. podnikajúci pod obchodným menom T. P., so sídlom v B., IČO: X.), nie je v danom spore pasívne legitimovaný, súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol Okresný súd Bratislava V samostatným uznesením zo 6. novembra 2009 č.k. 11 C 442/2005-189 tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 3 249,03 € na označený účet advokátky Mgr. A. N.. Rozhodnutie odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na úspech odporcu v konaní.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa rozsudkom zo 14. apríla 2010 sp. zn. 2 Co 15/2010 rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 21. októbra 2009 č.k. 11 C 442/2005-184 potvrdil. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcovi trovy odvolacieho konania 47,51 €. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 47 272,20 Sk s príslušenstvom, ktorú sumu si navrhovateľ uplatnil voči odporcovi P. V., bývajúcemu v B., pričom predmet konania sa týka fyzickej osoby – podnikateľa pod obchodným menom P. V. - T. P., IČO: X., miesto podnikania T., preto súd prvého stupňa správne skúmal vecnú legitímáciu na strane takto označeného odporcu a nie vecnú legitímáciu obchodnej spoločnosti T. P., s.r.o. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa a dospel k zhodnému záveru o nedostatku pasívnej legitímácie navrhovateľom označeného odporcu.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľa uznesením zo 17. mája 2010 sp. zn. 2 Co 84/2010 napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo 6. novembra 2009 č.k. 11 C 442/2005-189 o trovách prvostupňového konania ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ napadol dovolaním **I/** rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. apríla 2010 sp. zn. 2 Co 15/2010 a **II/** uznesenie tohto krajského súdu zo 17. mája 2010 sp. zn. 2 Co 84/2010. Prípustnosť dovolania proti uvedeným rozhodnutiam krajského súdu

odôvodnil § 237 písm. f/ O.s.p a jeho dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom videl v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu a nesprávnom právnom posúdení veci. V dôsledku postupu odvolacieho súdu nemohol účinne hájiť svoje práva ani na súde prvého stupňa, ktorý bol (po zrušení jeho prvého rozhodnutia) viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení z 29. októbra 2008 sp. zn. 2 Co 75/2008 (č.l. 171 spisu). Odvolací súd mu zamietol nárok bez náležitého odôvodnenia a náprava mu nebola poskytnutá napriek jeho výslovnej žiadosti ani v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku. Ďalej dovolateľ namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku. Nesprávny je aj postup súdu prvého stupňa, ktorý vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej legitímácie odporcu, napriek tomu však trval na svojom pôvodnom právnom názore o neplatnosti dodatku č. 1 k nájomnej zmluve. Odôvodnenie odvolacieho súdu je rozporné, pretože odvolací súd sa na jednej strane stotožnil so záverom prvostupňového súdu o absolútnej neplatnosti dodatku č. 1 k nájomnej zmluve, no zároveň sa stotožnil s jeho záverom o nedostatku pasívnej legitímácie odporcu. Vzhľadom na uvedené rozporné závery odvolacieho súdu, odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepresvedčivé a zmätočné v rozpore s § 157 ods. 2 O.s.p. Ďalšie dovolacie námietky navrhovateľa smerovali voči nesprávnomu právnomu posúdeniu veci z dôvodu rozporných právnych záverov ohľadom neplatnosti dodatku č. 1 k nájomnej zmluve, ktorý vylučuje ďalší právny záver o nedostatku pasívnej legitímácie odporcu. Podľa názoru dovolateľa rozporné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu zakladá dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p a k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu došlo aj tým, že súd prvého stupňa bol viazaný názorom skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu, čím došlo k porušeniu zásady dvojinštančnosti sporového konania.

Z rovnakých dôvodov navrhovateľ dovolaním napadol aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2010 sp. zn. 2 Co 84/2010, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o náhrade trov konania. Z vyššie uvedených dôvodov žiadal navrhovateľ obidve napadnuté rozhodnutia krajského súdu spolu s rozhodnutiami okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie s poukazom na § 238 ods. 5 O.s.p. ako neprípustné odmietnuť, pretože predmetná vec je obchodnou vecou a peňažné

plnenie, ku ktorému zaväzuje napadnutý rozsudok krajského súdu nedosahuje desaťnásobok minimálnej mzdy. Ako neprípustné žiadal odmietnuť aj dovolanie smerujúce proti uzneseniu o trovách konania, keďže odvolací súd prípustnosť dovolania v uznesení nevyslovil. Pre prípad, že by Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval dovolanie za neprípustné, v ďalšej časti vyjadrenia podal podrobný rozbor skutkového a právneho stavu veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiam, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolací súd považuje za potrebné úvodom zdôrazniť, že dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, aj to však nie v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania výslovne pripúšťa zákon. Dovolanie je procesný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby (iba) v prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu prípadných väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

I/ V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolaním navrhovateľa je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje

znaky rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.; prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania navrhovateľa prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu odvolacieho súdu sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či odvolací súd svojím postupom (ne)odňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou navrhovateľovi realizáciu jeho procesných práv.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu ústavou chránených práv (viď napr. III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). Vzhľadom na námietky dovolateľa bolo potrebné v dovolacom konaní vyriešiť otázku, či (prípadné) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu

zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Viacere z námietok založených na tom, že súdy nedostatočne vysvetlili svoje právne úvahy a riešenia právnych otázok (zákonu zodpovedajúce vyriešenie, ktorých bolo podľa názoru navrhovateľa podmienkou vecne správneho rozhodnutia), sú námietkami vytykajúcimi nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia (nepreskúmateľnosť). K tomu treba uviesť, že z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva síce povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak len potiaľ, pokiaľ majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, I. ÚS 352/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších stupňov vydaných v danej veci dospel dovolací súd k záveru, že právo navrhovateľa na riadne odôvodnenie porušené nebolo. Odôvodnenie odvolacieho rozsudku obsahuje nielen stručné zhrnutie odvolacích námietok navrhovateľa a spôsob, ako sa s nimi odvolací vysporiadal, ktorý zodpovedá ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu je judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď R 111/1998) považovaná za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (teda nie vady konania v zmysle § 237 O.s.p.), ktorá je síce relevantným dovolacím dôvodom (ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), sama osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá – nie je procesnou vadou so znakmi uvedenými v § 237 O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ zastáva názor o odňatí možnosti pred súdmi konať tiež nesprávnym právnym posúdením veci, dovolací súd poznamenáva, že § 237 písm. f/ O.s.p. odňatie možnosti účastníka konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s právnym hodnotením veci v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súd vo všeobecnosti účastníkovi neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 43/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle

§ 237 písm. f/ O.s.p. (vid' napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).

K odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nedošlo ani postupom súdu prvého stupňa, ktorý pri svojom rozhodovaní bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a takýto zákonný postup, ktorý je v súlade s § 226 O.s.p., preto nemožno považovať ani za porušenie zásady dvojinstančnosti konania.

II/ Dovolateľ napadol dovolaním aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2010 sp. zn. 2 Co 84/2010, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa zo 6. novembra 2009 č.k. 11 C 442/2005-189, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 3 249,03 €.

Prípustnosť dovolania navrhovateľa smerujúceho proti vyššie uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu treba posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu. V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. sa uvádzajú uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie; v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia, ak ide (mediiným) o uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania. To znamená, že procesná prípustnosť dovolania navrhovateľa smerujúceho proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o trovách prvostupňového konania, je v preskúvanom prípade vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na to by dovolanie navrhovateľa mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľa preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'. S prihliadnutím na totožné dovolacie námietky navrhovateľa aj proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, dovolací súd odkazuje na svoje vyššie uvedené závery ohľadom namietanej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., keďže dovolateľ odôvodnil dovolanie proti napadnutému uzneseniu rovnakými dôvodmi ako

dovolanie proti vyššie uvedenému rozsudku. Pokiaľ ide o dôvody dovolania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. dovolací súd sa pridrižiava tých istých dôvodov, ktoré uviedol pri posudzovaní prípustnosti dovolania proti dovolaním napadnutému rozsudku krajského súdu. Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie (§ 241 ods. 2 O.s.p.) ako už dovolací súd uviedol vyššie, nesprávne právne posúdenie veci je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorý ale prípustnosť dovolania ani proti uzneseniu krajského súdu nezakladá.

Keďže prípustnosť dovolania navrhovateľa nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jeho dovolanie smerujúce jednak proti rozsudku i proti uzneseniu krajského súdu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiam, proti ktorým nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie oboch dovolaní, nezaoberal sa napadnutými rozhodnutiami odvolacieho súdu z hľadiska ich vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Odporca vo vyjadrení k dovolaniu podal návrh na náhradu trov dovolacieho konania a ich výšku vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu, spočívajúcu v odmene advokátky Mgr. A. N. (ktorá odporcu zastupovala už na súde nižšieho stupňa) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním písomného vyjadrenia k dovolaniu (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Pri výpočte náhrady trov dovolacieho konania vychádzal dovolací súd z tarifnej odmeny v zmysle § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 40,30 €, čo s režijným paušálom (7,21 €) predstavuje spolu 47,51 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková